

LA VEU DE CALONGE

PERIÒDIC INDEPENDENT

SUBSCRIPCIÓ ANYAL:

CALONGE . . . . . 2'40

FORA . . . . . 3'50

EXTRANGER. . . . . 5.—

PROTECTORS. . . . . 5.—

Dels articles son responsables llurs autors. No es retornen els originals

Redacció i Administració:
Plaça República, 12, 1.er-Tel. 6

Número solt: 20 cèntims
Anuncis a preus convencionals

Director:
JOSEP MARGARIT

Atalaia

PANORAMA

Darrers dies de juliol de 1914. A Sarajevo un estudiant servi assassina als Arxiducs d'Austria, hereus de la Corona dels Habsbourgs. Una extremitud de terror invadeix a Europa per les conseqüències fatals que indubtablement ha de portar. Així mateix va estendre-se al món i les Cancalleries entaulen negociacions apremiants fent vibrar a la diplomàcia de soca a arrel.

El poderiu de l'esquadra Alemanya havia augmentat de manera alarmant i feia ombra a la poderosa Abió, i la França... temença, per llurs exèrcits ben armats i disciplinats.

Hi havia a Europa dues aliances: La doble França-Rússia, i la triple d'Itàlia amb Austria i Hungria i Alemanya. A demés una «Entente cordiale» amb Anglaterra.

Primers dies d'Agost de 1914. Es viuen hores d'angunia tràgica. La premsa reflexa el terror creixent. Comencen les movilitzacions... L'autòcrata austriac de caràcter absolut i de la carn sense òssos, envia l'ultimatum a Servia. Queden dibuixats dos bandos encara que si be no amb tota claretat. Itàlia i els Estats Units d'Amèrica es reserven, així com algunes altres nacions que més tard hi entraren per llurs conveniències. Es sensible dir-ho.

Rússia s'aixeca amenaçadora i guarda l'esquena a Servia que no es deixa atropellar. Sembla que davant un perill tan formidable hi hagi alguna vacil·lació. Però els interessos creats hi intervenen i sense més, es llença Alemanya a través de l'indefensa Bèlgica, atropellant-la, qui resisteix heròicament fins a sucumbir sota el més fort. Diuen que es portava l'intenció de que el conflicte no dures gaire temps per la magnitud que s'hi preveia.

Per aquells dies el President de la República francesa efectuava un viatge polític per els mars del Nord i quasi la guerra declarada va creuar-se amb l'Esquadra teutona tenint-se la cortesia de fer-se el saludo d'ordenança.

Al intervenir Rússia es savia perfectament que portaria plegat amb ella el compliment del pacte d'aliança amb França. Es reviu la *revanche* alimentada des de 1871. Els francesos recorden l'instemació del Imperi Alemany en el Palau de Versalles. Alemanya durant quaranta anys s'havia anat preparant per a la propera guerra.

Invadida i aniquilada Bèlgica i desaparescudes les fronteres ve el perill de la caiguda de París fi primordial dels exèrcits Alemanys. S'atrinxera aquesta capital per a la resistència i el govern es trasllada a Burdeos en previsió d'aquell perill. El miracle del Marne ho atura i queda transformada la guerra que fins llavors havia estat de moviments en aquella altra de trinxeres i catacumbes, canviant els homes de persones, d'una civilització esplendent i de refinaments rebuscats, en taups o pitjor, per quatre anys seguits amb tots els sufriments i miseries que han estat plasmats per vergonya nostra, en les novel·les i el celuloide. Intervenció subsiguient d'Anglaterra, Itàlia, Japó, Xina, Portugal, Balkans, Turquia, Estats Units... fins l'esgarriosa xifra de dinou o vint pobles que perderen tot sentit d'humanitat i dignificació social puix que no hi ha diferència barallar-se entre dos, o nacions amb altres, puix que critiquem això com a caiguda de la dignitat de la persona i lacra social... Etzetera.

Mentrestant corren els dies i mesos i anys. S'extenen idees noves o es reproduïxen, prenent vida, les que ja existien. Ve la gran tragèdia moscovita, triomf de la diplomàcia dels Centrals, el gran Imperi secular, esdevé angunies minces, permetent que els fronts orientals puguin ésser quelcom descuidats i abocar els milers d'homes i material de destrucció invent del segle, que aquells enquebien, damunt els camps de batalla en la llarguíssima línia de foc que començant en les fronteres holandesses dibuixaven la mort i desolació fins Itàlia, Austria-Hungria, Balcans, i quasi arribaven fins l'altre Continent.

(Continuarà)

FERRAN VIGIA